
Lorentza Stanisława, al.

Dzielnice: Śródmieście

Osiedla:

Atrybuty: Nazwy pamiątkowe Od polskich postaci historycznych

Rok utworzenia nazwy: 1999

Opis

Stanisław Lorentz (1899-1991) - historyk sztuki, muzeolog. Pochodził z Radomia, kształcił w Warszawie, gdzie po maturze w Gimnazjum im. Górskiego studiował historię sztuki na tutejszym Uniwersytecie. Po obronie doktoratu w 1924 roku początkowo pracował jako nauczyciel historii w gimnazjum swojego ojca - Ludwika Lorentza - z siedzibą przy ul. Brackiej 18, od 1929 roku był zaś konserwatorem zabytków w Wilnie i Nowogródku (to on w Bazylice Wileńskiej umiejscowił grób Barbary Radziwiłłówny i odnalazł insygnia królewskie) a później wykładowcą na Uniwersytecie Wileńskim. W 1935 roku powrócił do Warszawy, gdzie objął funkcję wicedyrektora a rok później dyrektora Muzeum Narodowego, którą pełnił - z przerwą w czasie okupacji hitlerowskiej - do 1982 roku. Właśnie w czasie II wojny światowej w sposób szczególny dbał o zbiory, dokonując ich pełniej inwentaryzacji (w tym fotograficznej) a także... fałszował podpisy twórców na najcenniejszych obrazach, tworząc z nich bezwartościowe płótna. Był jednym z zaufanych ludzi prezydenta stolicy Stefana Starzyńskiego, obecnym podczas jego aresztowania. Służył w AK, konspiracyjnie kierował też cywilną obroną miasta. Od 1945 roku przez sześć kolejnych lat przewodniczył Dyrekcji Muzeów i Ochrony Zabytków, później został ekspertem UNESCO ds. ochrony zabytków. Stworzył silne lobby w sprawie odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie, pełniąc w latach 1971-82 obowiązki wiceprzewodniczącego Komitetu Odbudowy tego zabytku. Należał również - wraz z Jerzym Waldorffem - do założycieli Społecznego Komitetu Opieki nad Starymi Powązkami. Był członkiem wielu towarzystw naukowych a w 1963 roku wraz z m.in. Stanisławem Herbstem i Julianem Kulskim utworzył Towarzystwo Przyjaciół Warszawy. Jeszcze w 1937 roku związał się ze Stronnictwem Demokratycznym, z ramienia którego w latach 1965-69 zasiadał w ławach poselskich Sejmu PRL IV kadencji. Ze wszystkich pełnionych funkcji został odwołany w 1982 roku a powodem było publiczne przyznanie się do wstąpienia w szeregi "Solidarności". Zrehabilitowany dopiero w 1990 roku, objął obowiązki honorowego dyrektora swojej byłej placówki. W swym dorobku naukowym miał ponad 200 publikacji, z których najsłynniejsze to "Album wileńskie", "Drezno i Warszawa w twórczości Bernarda Bellotta Canaletta", "Dzieje odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie", "Efraim Szreger - architekt Polski XVIII wieku", "Natolin", "Pałac Prymasowski", "Przewodnik po muzeach i zbiorach w Polsce". Zmarł w stolicy.

Spoczywa:

Cmentarz Ewangelicko-Augsburski.

Upamiętnienia:

Bramie Zygmuntońska Zamku Królewskiego - tablica pamiątkowa.
Dziedziniec Muzeum Narodowego - patron.

Ciekawostki

Stan obecny:

Data nadania nazwy: 1999.04.12
